

TOIMITUSEHTO- JA KUSTANNUSKÄYTÄNTÖJEN KEHITTÄMINEN

Versowood Oy

Tiivistelmä

Tekijä Huttunen Henna	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 34 + 2 liitesivua	Valmistumisaika Syksy 2020
Työn nimi Toimitusehto- ja kustannuskäytäntöjen kehittäminen Versowood Oy		
Tutkinto Prosessi- ja materiaalitekniikka, Insinööri (AMK)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyö käsittelee Versowood Oy:ssä käytössä olevia Incoterms -toimituslausekkeita ja toimituskustannuksia pääasiassa ERP-järjestelmän näkökulmasta. Työn tarkoitus oli kartoittaa yhtiön toimitusehtoihin liitettyjen toimintatapojen sekä järjestelmän nykyistä tilannetta, jotta mahdolliset virheet ja vanhentuneet tiedot voitaisiin tunnistaa.</p> <p>Työn teoriaosuudessa tutustutaan Incoterms 2020 -ehtoihin ja niiden käyttöön sekä hieman ERP-järjestelmään. Toisessa, tutkimuksellisessa osuudessa, käydään läpi ERP-järjestelmästä poimittua dataa. Tämän osan tutkimusaineisto pohjautuu myös työelämässä tehtyihin havaintoihin sekä yhtiön sisällä käytyihin keskusteluihin.</p> <p>Ongelmakohtia ja päivitettävää löydettiin muun muassa itse toimitusehdoista, mutta myös henkilöstön ohjeistamisesta. Lopuksi tutkimuksen ja analysoinnin pohjalta laadittiin ehdotelma, jossa eritellään kehitystoimenpiteet toimitusehto- ja kustannuskäytännöille Versowood yhtiössä.</p>		
Asiasanat Incoterms 2020, toimitusehdot, toimituskustannukset, ERP-järjestelmä		

Abstract

Author Huttunen Henna	Type of publication Bachelor's thesis	Published Autumn 2020
	Number of pages 34 + 2	
Title of publication Improvement of delivery term and cost policies Versowood Oy		
Name of Degree Bachelor of Engineering, Process and Material Technology		
Abstract <p>This Bachelor's thesis deals with Incoterms and delivery costs that are used in Versowood Oy and from the point of view of its ERP software. The objective was to investigate Versowood's current policies connected to Incoterms and the software to find out possible faults and outdated information.</p> <p>The theoretical part introduces the basics of Incoterms 2020 and includes a short guidance for the use. The other part of the thesis was carried out as a practical research. Data that concerns the delivery terms and the costs were collected from the ERP software and then analyzed. The information that is handled in the practical part is based also on observations made in working life and discussions within the company.</p> <p>Problem points and information in need of update was found both from the use Incoterms and from the guidance of employees. As a result of research and the analysis, a proposal to improve the delivery terms and the cost policies in Versowood was made.</p>		
Keywords Incoterms 2020, Delivery terms, Delivery costs, ERP software		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön terminologia	2
2	VERSOWOOD OY	3
2.1	Historia	3
2.2	Tärkeimmät tunnusluvut.....	5
2.2.1	Kaupan rakenne divisioonittain	5
3	ERP-JÄRJESTELMÄT	7
4	KAUPPASOPIMUSPROSESSI.....	8
5	YLEISTÄ TIETOA INCOTERMS-TOIMITUSLAUSEKKEISTA	10
5.1	Käyttö	10
5.1.1	Lausekkeen oikea esitystapa.....	10
5.1.2	Toimituslausekkeen valinta.....	11
5.2	Erot Incoterms 2020:n ja Incoterms 2010:n välillä.....	12
6	INCOTERMS® 2020.....	13
6.1	EXW	13
6.2	FCA	14
6.3	CPT	15
6.4	CIP	16
6.5	DAP	17
6.6	DPU.....	17
6.7	DDP.....	18
6.8	FAS	19
6.9	FOB.....	20
6.10	CFR.....	20
6.11	CIF	21
7	TOIMITUSLAUSEKKEIDEN KÄYTTÖ VERSOWOOD-YHTIÖSSÄ.....	23
7.1	Selvitys nykyisistä toimitusehdoista	23
7.2	Selvitys toimituslausekkeiden kustannuskomponenteista	24
7.3	Toimituskustannusten vaikutukset	27
8	TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	29
8.1	Henkilöstön ohjeistaminen	29
8.2	Toimitusehtojen päivitys.....	30
8.3	Kustannusten päivitys.....	31

9	YHTEENVETO	33
	LÄHTEET	34
	LIITTEET	35

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö on tehty Versowood Oy:n Vierumäen puuteollisuusmyyntiyksikön toimeksi-antona. Olen toimitun yhtiön alaisuudessa vientikaupan myyntiassistenttina kesästä 2019 asti, ensin määräaikaisesti ja syksystä 2020 eteenpäin vakituisesti. Tutkimus käsittelee yhtiön käyttämää Meka eli ERP (Enterprise Resource Planning) -toiminnanohjausjärjestelmää ja Kauppakamarin laatimia Incoterms® -lausekkeita, eli kansainvälisessä kaupankäynnissä käytettäviä toimitusehtolausekkeita. ERP-järjestelmään kirjataan tilauksiin kohdistuvat tiedot ja sieltä nähdään tietoihin kohdistetut sekä liitetyt työvaiheet. Toimitusehto määrittelee myyjän ja asiakkaan vastuun riskeistä ja kustannuksista tavarantoimitusprosessissa. Incoterms -lauseke sekä sen kustannukset kirjataan järjestelmässä kauppasopimuksille, joten niiden oikeanmukaisuus ja ajankohtaisuus ovat tärkeitä.

Tällä tutkimuksella pyritään tunnistamaan ja ohjaamaan resurssiviisaasti yhtiössä käytössä olevia toimitusehtoja. Yleinen tavoite on analysoida ja päivittää Incoterms -ehdot Versowoodin ERP-järjestelmään ajankohtaisiksi ja yhtiön tarpeita palveleviksi. Pyrkimys on luoda ja kirjata myyntikonttorille yhtenäinen, läpinäkyvä ehdotelma toimitusehdoista sekä niiden kustannuskomponenteista sujuvoittamaan myyntiostoprosessia sekä vaikuttamaan positiivisesti raportoinnin tarkkuuteen.

Opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta. Ensimmäisessä teoriaosassa käsitellään Versowood yhtiötä, opinnäytetyössä käytettyä taustatietoa sekä toimituslausekkeita keskittyen uusiin Incoterms® 2020-ehtoihin. Teoriaosassa käytetään lähteinä yhtiössä tehtyjä tutkimuksia, verkkojulkaisuja sekä painettua materiaalia.

Toisessa osassa tutkitaan ja käydään läpi toimitusehtojen kustannuskomponentteja, joiden alustana toimii Versowoodin toiminnanohjausjärjestelmä. Tässä vaiheessa toteutetaan yhtiön sisäisiä keskusteluja toimituslausekkeiden sekä -kustannusten nykyisistä tilanteista ja niiden kautta kartoitetaan, minkälainen on toivottu toimintamalli. Opinnäytetyön lopputuloksena luodaan luettelo toimenpide-ehdotuksista.

1.1 Opinnäytetyön terminologiaa

Kansainvälinen kauppakamari (International Chamber of Commerce, ICC): institutionallinen organisaatio, joka edustaa yli 45 miljoonaa yritystä yli sadassa eri maassa. (ICC 2020.)

Tavara: aineellinen hyödyke. (Logistiikan maailma 2020.)

Toimitus: toimitusketjun paikka ja tapahtuma, jossa riski kauppatavaran mahdollisesta vaurioitumisesta, katoamisesta tai tuhoutumisesta siirtyy myyjältä ostajalle. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 15.)

Konossementti: merikuljetusasiakirja, josta tulee muun muassa ilmi toimitettavan tavaran laatu ja määrä, kauppasopimuksen osapuolet sekä laivauspäivämäärä. Rahdin kuljettaja antaa asiakirjan myyjälle ja myyjän tulee luovuttaa konossementti ostajalle toimituksen vastaanottamista varten. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 15.)

Huolinta: tavaran toimitusketjuun liittyvä logistiikka-alan palvelu. Palvelu voi sisältää esimerkiksi tullausilmoituksista huolehtimista sekä tuonti- ja vientiselvitysten tekemistä. Palvelun tuottajaa kutsutaan huolitsijaksi.

Varustamo: (rahtilaivavarustamo) yrityksiä, jotka tarjoavat meritiekuljetuksia ja niihin liittyviä palveluita, esimerkiksi merikontteja. Palvelun käyttäjä voi olla varustamoon yhteydessä suoraan tai huolitsijan välityksellä.

2 VERSOWOOD OY

Versowood Oy on suomalainen perheyritys, joka valmistaa monipuolisesti tuotteita kotimaisesta sertifioidusta puusta. Tuotekategoriaan kuuluu sahatavaran lisäksi muun muassa erilaiset sahatavaran jatkojalosteet, liimapuu, infrarakentamisen tuotteet, puupakkaukset, pelletit sekä metsäenergia. Suomen suurimpana yksityisenä puunjalostuskonsernina Versowood tekee puukauppaa suoraan metsänomistajien kanssa, mikä pitää sisälleen vuosittain noin 3,5 miljoonaa kuutiota raakapuuta. (Versowood Oy 2020.)

Versowood Oy:n nykyinen toimitusjohtaja Ville Kopra astui virkaansa 7.12.2012. Yritys työllistää lähes 800 henkilöä ympäri Suomea: Riihimäellä, Otavassa, Hankasalmella, Heinolassa, Hartolassa, Haukiputaalla, Rovaniemellä, Porissa, Valkeakoskella, Muurlassa sekä Vierumäellä, missä sijaitsee yrityksen pääkonttori (KUVA 1). Virossa on myös yksi tehdastoimipaikka. Näiden lisäksi Versowoodilla on ulkomailla kolme myyntikonttoria: Saksassa, Ranskassa sekä Espanjassa. (Versowood Oy 2020.)

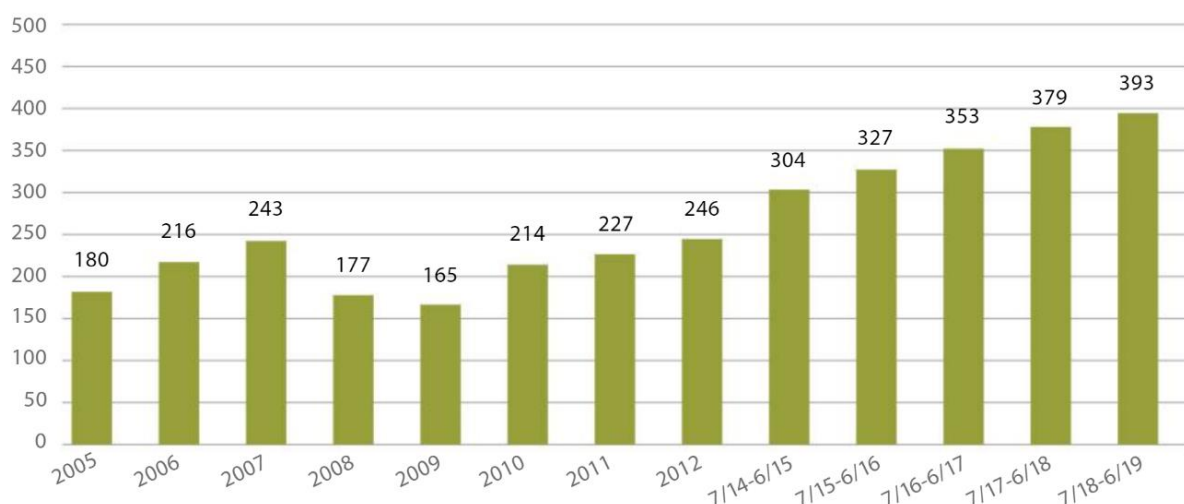
KUVA 1. Versowoodin pääkonttori ja tehdasalue Vierumäellä (Versowood 2020)

2.1 Historia

Yritys perustettiin vuonna 1946 Vierumäen Härkälän kylään paikallisten sahojen vastustuksesta huolimatta. Perinteinen sahatoiminta sai lisäksi puutavaran suolakyllästämisen siilojen ja laitureiden runsaan kysynnän vuoksi vuonna 1965 sekä liimapuun tuottamisen vuonna 1972. Kollin perheen hallinnassa 37 vuotta ollut Vierumäen teollisuus Oy vaihtui toisen sahayrittäjäperheen, Kopran, omistukseen vuonna 1990. Yli satavuotiaasta Otavan sahasta tuli Vierumäen Teollisuus Oy:n tytäryhtiö vuonna 1997, mikä lähes kaksinkertaisti valmistettavan sahatavaran tuotantokapasiteetin. Uusi liimapuutehdas avattiin Vierumäen sahan läheisyyteen vuonna 2000. Vuosi myöhemmin konsernin alaisuuteen

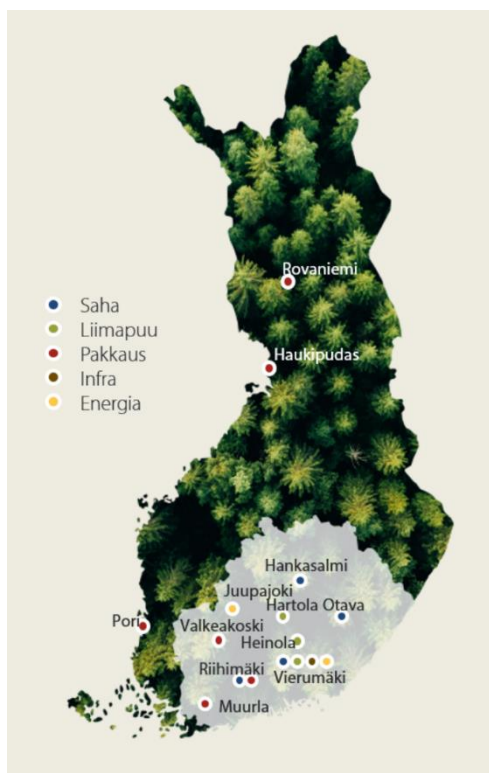

siirtyi Kotka Laminated Lumber Oy, jonka tuotannosta 95 % menee Japanin markkinoille. Myös puutavarasta pakkauslaatikoita ja keloja valmistava Pentre Finland Oy liitettiin vuonna 2002 osaksi Vierumäen Teollisuutta. Heinäkuussa vuonna 2004 konserni osti koko Paloheimo Wood Oy:n, Riihimäellä sijaitsevan sahan, höyläämön ja välisäletoiminnan. Yksiköiden eri nimillä toimiminen koettiin työlääksi, joten joulukuussa 2004 yritys yhtenäisti ilmettään ja käyttöönotti koko puunjalostustoiminnalleen nimen Versowood Oy. Konsernin puupakkausvalikoima täydentyi, kun vuonna 2005 Riihimäen toimipisteelle avattiin uusi ja nykyaikainen kuormalavatehdas. Vuosien 2006–2008 välillä Versowood koki muutoksia rakennejärjestelyissä hallintotoimia selkeyttäen sekä laajennustoimissa. Myös konsernin johtoportaan tapahtui sukupolvenvaihdos. Puutyöliike R. Ojala Oy, Torpa Oy, Valkeakosken Laajapuu Oy sekä Muurlava Yhtiöt Oy liitettiin yrityskaupoilla osaksi Versowood-konsernia. Uusi pellettitehdas aloitti toimintansa sekä sahatavara- ja pellettivarasto otettiin käyttöön Valkon satamassa.

KUVIO 1. Liikevaihdon kehitys 2005–6/2019 (Versio 2019)

Muutosherkstä puuteollisuuden alasta ja pitkästä taantumasta huolimatta Versowood jatkoi toimintaansa ja pystyi tekemään suuriakin investointeja. Vuonna 2014 Versowood siirtyi Suomen suurimpien sahaajien joukkoon Hankasalmella sijaitsevan Vapo Timber Oy:n yrityskaupan johdosta. Liikevaihto nousi 350 miljoonaan euroon ja työntekijöiden määrä lähes 800 henkilöön (KUVIO 1). Seuraava hankinta tapahtui vuonna 2016, kun Versowood osti Metsä Woodin liimapuutehtaan Hartolasta nostaen konsernin liimapuutoiminnan yhteenlasketun liikevaihdon lähes 40 miljoonaan euroon vuodessa. (Versowood Oy 2020.)

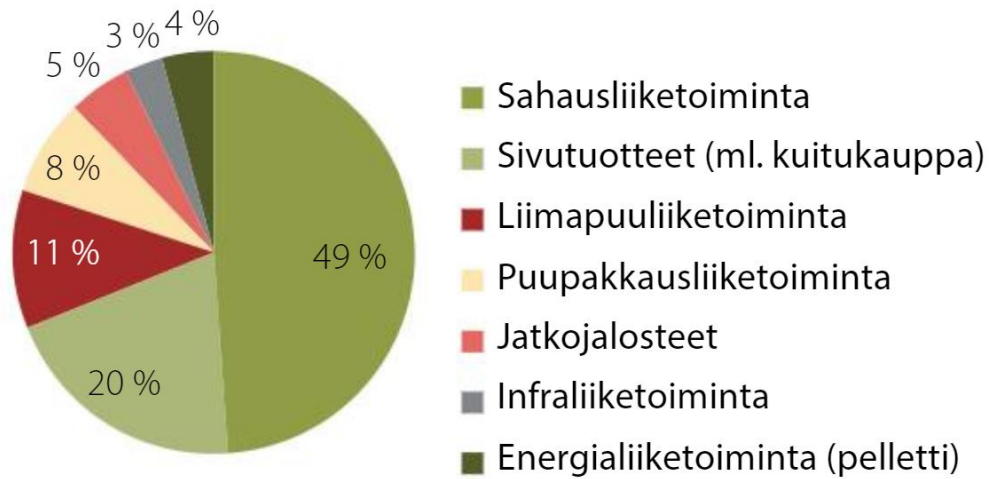
KUVA 2. Versowoodin yksiköt toimialoittain (Versio 2019)

2.2 Tärkeimmät tunnusluvut

Vuonna 2019 Versowoodin liikevaihto oli 393 miljoonaa euroa ja yritys työllisti 795 henkilöä (Versio -lehti 2/2019). Yrityksen tuottamat puujalosteet jaetaan viiteen toiminta-alueeseen: sahatavara, liimapuu, puupakkaukset, maa- ja tierakentamisen tuotteet sekä energia. Toiminnan perustana on kotimainen PEFC-sertifioitu metsä ja raakapuu. Hankittavasta raaka-aineesta 64 % on kuusta ja 36 % mäntyä. Versowood tuottaa standardimittaisia puujalosteita sekä projektikohtaisia ratkaisuja liimapuusta kaikkeen rakentamiseen ja pakkaamiseen. (Versio 2019.)

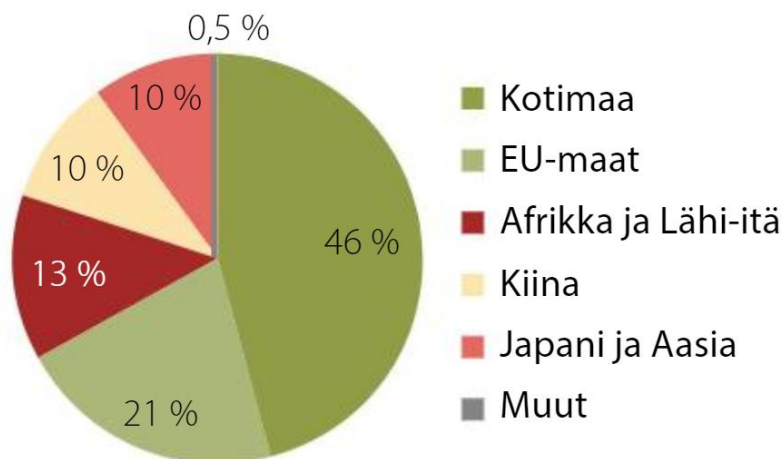
2.2.1 Kaupan rakenne divisioonittain

Versowoodilla on yhteensä neljä nykyaikaista sahaa Vierumäellä, Riihimäellä, Otavassa sekä Hankasalmella, jotka tuottavat sahatavaraa, eli suurimman osion yrityksen tuotevalikoimasta (KUVIO 2). Seuraavaksi suurimmat liiketoimialat ovat sivutuotteet, liimapuu sekä puupakkaukset. (Versio 2019.)

KUVIO 2. Versowoodin liikevaihto liiketoiminnoittain 7/18–16/19 (Versio 2019)

Valtaosa, 46 % Versowoodin myynnistä on kotimaan kauppaa. Kokonaisuudessaan viennin menee kuitenkin yli puolet tuotteista. Suurimmat viennin kohdemaat ovat Kiina, Japani, Egypti, Saudi-Arabia sekä Euroopasta Saksa, Ranska ja Italia (KUVIO 3). (Versio 2019.)

KUVIO 3. Versowoodin liikevaihto markkina-alueittain 7/18–6/19 (Versio 2019)

3 ERP-JÄRJESTELMÄT

Lyhyesti selitettynä ERP-järjestelmät (Enterprise Resource Planning) ovat laajoja toiminnanohjausjärjestelmiä. Nämä järjestelmät ovat tarkoitettu pääosin yritysten sisäiseen hallintaan, ohjaamiseen ja tiedon välittämiseen, jotta liiketoimintaprosessin eri vaiheet toimisivat yhtenä kokonaisuutena. Toiminnanohjausjärjestelmää voidaan kuitenkin käyttää myös eri yritysten toiminnan yhtenäistämiseen. (Varis 2017, 256–257.)

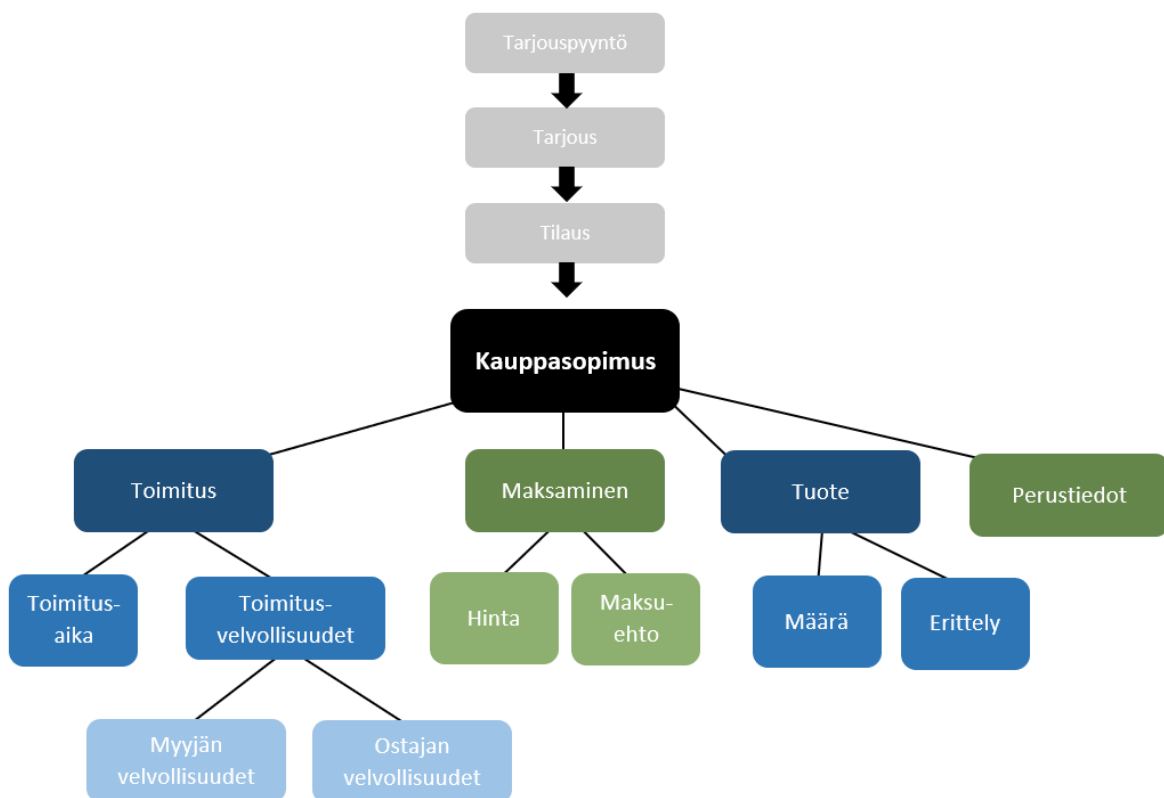

KUVIO 4. Toiminnanohjausjärjestelmän moduuleja (Primeiro Negócio 2020)

Ohjelmiston tarkoitus on minimoida manuaalisen työn määrä eri prosessivaiheissa. Tyypillisiä toimintoja ja moduuleja ovat esimerkiksi tuotannosuunnittelu, varastonhallinta, asiakas-, myynti- ja taloushallinta (KUVIO 4). Yritysten yhteisen toiminnan integraatiovälineenä järjestelmässä toimii EDI (Electronic Data Interchange), jonka avulla voidaan luoda ja lähettää tilauksia sekä laskuja sähköisesti suoraan järjestelmästä. (Varis 2017, 258–260.) Versowood yhtiöllä on käytössä MekaERP-järjestelmä.

4 KAUPPASOPIMUSPROSESSI

Tässä kappaleessa esitellään kauppasopimusprosessi yleisellä tasolla. Kauppasopimus on useimmiten kahden osapuolen kirjallinen sopimus tavaran omistusoikeuden vaihdosta rahaa vastaan. Kauppaprosessin rakenne yrity maailmassa on suhteellisen vakio (KUVIO 5), mutta tarkalleen rakenne on kuitenkin kiinni itse sopimuksen sisällöstä ja luonteesta. (Logistiikan maailma 2020.) Yleisin kaupankäyntikaava alkaa asiakkaan tarjouspyynnöstä ja tästä myyjän laatimalla tarjouksella. Asiakas voi hyväksyä eli allekirjoittaa tarjouksen, tehdä uuden vastatarjouspyynnön tai hylätä vastaanotetun tarjouksen. Kauppa astuu voimaan vasta, kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet sopimuksen. Joissakin tapauksissa myyjän ja kauppatavaran vastaanottavan asiakkaan välissä saatetaan käyttää agenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että agentti on kommunikointiväylänä niin myyjälle kuin ostajallekin sekä pitää huolen, että sovitusta kauppaehdoista pidetään kiinni.

KUVIO 5. Kaupparakenne (Logistiikan maailma 2020)

Sopimuksissa on tärkeää tai vähintään kannattavaa eritellä tarkasti ehdot itse tavarasta, toimituksesta ja maksamisesta, jotta kaupan kummankin osapuolen velvollisuudet ovat selvät. Versowood yhtiössä sopimus useimmiten erittelee tuotteen ja määrän, osapuolten nimet ja yhteystiedot, toimitusehdon, toimitus- ja määräpaikan, toimitusajan, hinnan sekä maksuehdon. Kauppaprosessi on virallisesti päättynyt, kun myyjä on vastaanottanut maksun myyntilaskua vastaan ja asiakas on vastaanottanut kauppatavaran. Edellä mainittujen kohtien järjestys on riippuvainen sopimuksen maksuehdosta.

5 YLEISTÄ TIETOA INCOTERMS-TOIMITUSLAUSEKKEISTA

Incoterms on toimituslausekekokoelma, jota ylläpitää Kansainvälinen Kauppakamari. Näiden lausekkeiden tarkoitus on selkeyttää ja eritellä yhteiset säännöt kansainvälisessä tavara- ja kaupankäynnissä. Myyntiostoprosessin toimivuus edistää osapuolten tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä ehkäisee väärinkäsityksiä ja kiistoja. Ensimmäinen sääntökokoelma julkaistiin vuonna 1936. Viimeisin päivitetty painos Incoterms 2020 sisältää yksitoista lausekettä. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 6.)

Sopimus toimituslausekkeesta on osa myyjän ja ostajan hyväksymää kauppasopimusta. Lausekkeiden artikkelit erittelevät tavaran toimituksen ja vastaanoton, kustannusten jakautumisen, riskin siirtymisen sekä osapuolia velvoittavat toimenpiteet. (Logistiikan maailma 2020.)

5.1 Käyttö

Incoterms -lausekkeiden käyttöön liittyy erilaisia määräyksiä ja suosituksia. Tässä kappaleessa on eritelty niistä merkittävimmät.

5.1.1 Lausekkeen oikea esitystapa

Incoterms -lausekkeen oikea merkintätapa kauppasopimuksille koostuu käytettävän ehdon lyhenteestä, toimitus- tai määräpaikasta sekä käytettävästä Incoterms -versiosta. C-ryhmän lausekkeissa (CPT, CIP, CFR, CIF) on nimettävä määräpaikka, mihin asti myyjä maksaa rahtikustannukset.

Esimerkki 1) CIF Tomakomai, Incoterms 2010

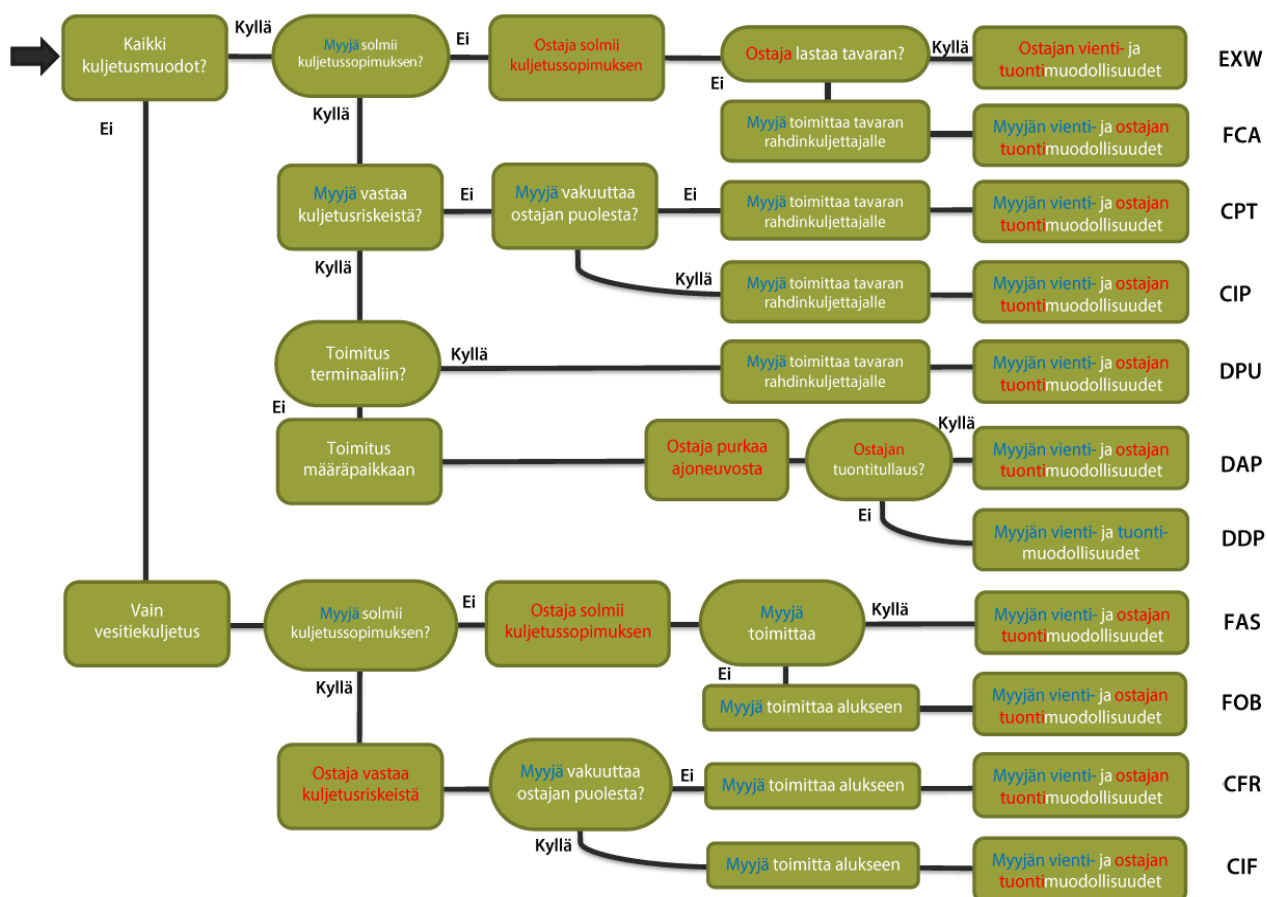
Esimerkki 2) DAP Aleksanterinkatu 10, Helsinki, Incoterms 2020

Epäselvyyksien välttämiseksi on suositeltavaa nimetä ja merkitä toimituspaikka riittävän selkeästi. On sallittua käyttää kaikkia aikaisempia Incoterms -versioita, mutta yleisintä on viimeisimmän version käyttö. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 12.)

5.1.2 Toimituslausekkeen valinta

Toimitusehdon valinta on osa myyjän ja ostajan välistä kauppasopimusta, mutta käytettävistä ehdosta viimeisin päätävältä on heidän kustannusvastuullisilla päättäjillensä. Toimituslausekkeitä voidaan rajata päättämällä etukäteen, mitkä lausekkeet sopivat yrityksen omaan sisäiseen kauppastrategiaan. Lausekkeisiin voidaan myös tehdä kauppakohtaisia lisäyksiä, jotka tulee merkitä sopimukseen mahdollisimman selkeästi, jottei sekaannuksia vastuunjaosta ole. Ulkoisen logistiikkaorganisaation on mahdollista konsultoida myyjää tai ostajaa, muttei heillä ole oikeuksia korjata tai muuttaa toimituslausekettä itsenäisesti. (Logistiikan maailma 2020.)

Alla oleva mallikuvio (KUVIO 6) opastaa toimituslausekkeen valinnassa, muttei kata kaikkia valintaan vaikuttavia tekijöitä.

KUVIO 6. Toimituslausekkeen opastuskuvio (Logistiikan maailma 2020)

5.2 Erot Incoterms 2020:n ja Incoterms 2010:n välillä

- FCA-lausekkeen yhteydessä konossementtia voidaan käyttää täydentävänä asiakirjana toimituksen toteamiseen. Tällöin rahdinkuljettaja antaa konossementin myyjälle ja myyjä luovuttaa asiapaperin ostajalle.
- Vuoden 2020 Incoterms -painoksen mukaan kustannukset löytyvät jokaisen ehdon artikloista A9/B9 sekä asianomaisista artikloista.
- Lausekkeiden CIF ja CIP vakuutuskatteet ovat erilaiset. Elleivät myyjä ja ostaja sovi toisin, CIF-lausekkeessa on käytössä suppein eli C-ehto. CIP-lausekkeessa on taas laajin eli A-ehto.
- Ehtojen FCA, DAP, DPU ja DDP mukaan kaupan osapuolet voivat kuljetusliikkeen kanssa tehtävän sopimuksen sijaan järjestää kuljetuksen omilla kuljetusvälineillä.
- DAT (Delivered At Terminal) -ehdon toimituspaikka on laajennettu terminaalista sovituksi määräpaikaksi. Ehdon uusi nimi on DPU (Delivered at Place Unloaded) (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 11.)

6 INCOTERMS® 2020

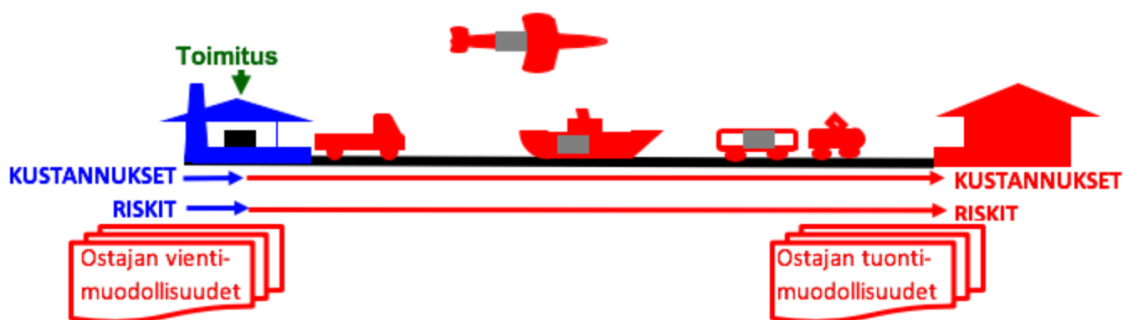
Incoterms 2020 sisältää yksitoista toimituslauseketta. Seuraavat kappaleet käyvät näiden alla listattujen lausekkeiden pääpiirteet ja ehdot lyhyesti läpi.

- **EXW** Ex Works
- **FCA** Free Carrier
- **CPT** Carriage Paid to
- **CIP** Carriage and Insurance Paid to
- **DAP** Delivered At Place
- **DPU** Delivered at Place Unloaded
- **DDP** Delivered Duty Paid
- **FAS** Free Alongside Ship
- **FOB** Free On Board
- **CFR** Cost and Freight
- **CIF** Cost, Insurance and Freight (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 7.)

6.1 EXW

EX WORKS – noudettuna

EXW-toimituslauseke sopii kaikille kuljetusmuodoille, mutta korkeintaan kotimaan kauppaan tai kauppaan, joka tapahtuu saman tullialueen sisällä. Vastaavan kaltainen toimitusehto kansainväliseen kauppaan on FCA. Tämä on toimitusehto, jossa myyjän vastuu riskeistä ja velvollisuudet ovat vähäisimmät. Myyjä toimittaa tavaran ostajalle, kun hän asettaa ne sovittuun paikkaan sovittuna toimitusaikana (KUVIO 7). Ostaja lastaa tavarat yleensä itse. Myyjällä saattaa olla tiloissaan tarkoituksenmukaiset lastausvälineet ja jos myyjä hoitaa lastaamisen, lastauksen riskit ovat kuitenkin ostajan vastuulla. Ostaja myös hoitaa kuljetuksen, maksaa kustannukset, vastaa toimituksen jälkeisistä aiheutuvista vahingoista sekä hoitaa vienti- ja tuontimuodollisuudet. Myyjän velvollisuus on kuitenkin antaa ostajalle tämän pyynnöstä ne hallussaan olevat tiedot, jotka tarvitaan kuljetuksen järjestämiseksi, vienti- ja tuontiasiapapereihin sekä mahdollisen vakuutuksen hankkimiseksi. Ostajan tulee antaa myyjälle todiste toimituksen vastaanottamisesta. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 19–25)

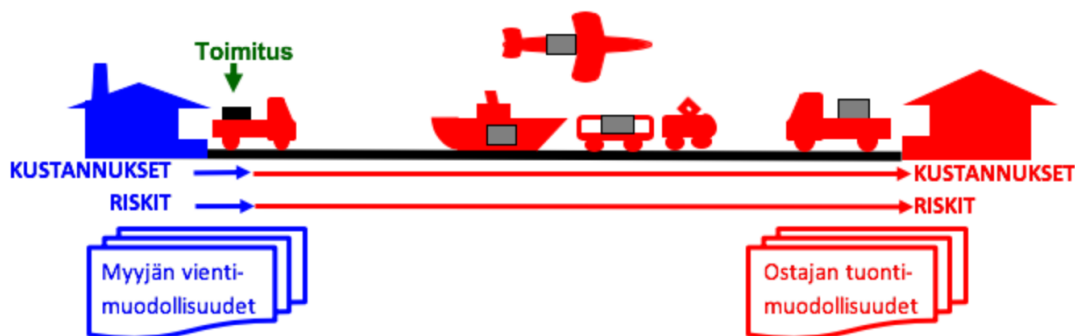
KUVIO 7. EXW-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

EXW-ehtoa ei suositella ulkomaan kauppaan, koska se ei vastaa viennissä noudatettuja käytäntöjä. Tähän liittyy yritysten haluttomuus päästää ulkopuolisia lastamaan omiin toimitiloihinsa. Kansainvälisien maantiekuljetusten yleinen käytäntö onkin, että lähettäjä lastaa ja vastaanottaja purkaa. Viejän tulee olla rekisteröitynyt lähtömaassa suoraan tai edustajan kautta, jotta EU:sta toimittamisen vientimuodollisuudet ja edellytykset täyttyisivät. Jos ehtoa kuitenkin käytetään ulkomaan kauppaan, myyjän tulee pystyä todistamaan tavaran poistuminen maasta arvolisäveroviranomaiselle. (Logistiikan maailma 2020.)

6.2 FCA

FREE CARRIER – vapaasti rahdinkuljettajalla

FCA-lauseke sopii kaikille kuljetusmuodoille. Toimitusehto eroaa EXW-lausekkeesta niin, että myyjä toimittaa tavaran luovuttamalla sen yleensä ostajan valitsemaalle rahdinkuljettajalle lähelle omaa toimipistettään ja hoitaa tarvittavat vientimuodollisuudet ja niistä aiheutuvat kulut (KUVIO 8). Ostajan tai ostajan rahdinkuljettajan tulee luovuttaa myyjälle asiakirja, esimerkiksi rahtikirja tai sen kopio näyttönä toimituksesta. (Logistiikan maailma 2020.)

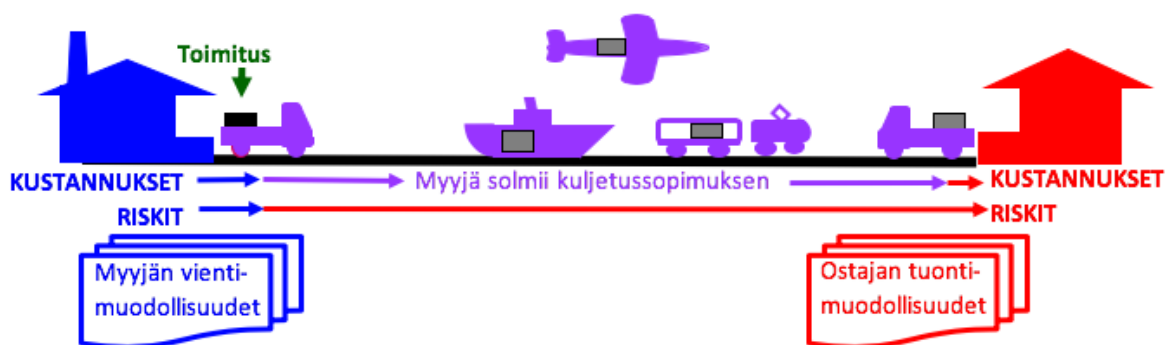
KUVIO 8. FCA-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

Tässä toimituslausekkeessa tulee ottaa huomioon konossementin tarpeellisuus. Aiemmin mainitun rahtikirjan lisäksi myyjä saattaa tarvita rahdinkuljettajalta myös laivaus- eli On Board -konossementin, jolla todennetaan, että tavarat on lastattu alukseen merisatamassa. Laivausdokumentin tarpeellisuus riippuu siitä, ovatko osapuolet sopineet toimituksen tapahtuvan, kun tavara on asetettu laivausta varten vai tavaran alukseen lastaamisen yhteydessä. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 27–35.)

6.3 CPT

CARRIAGE PAID TO – kuljetus maksettuna

Tämän lausekkeen toimitusprosessi on samankaltainen kuin FCA, mutta eroavaisuus tulee kohdassa, jossa nimetään rahdinkuljettaja. Ehto sopii erityisesti konttiliikenteeseen ja yhdistetyille kuljetuksille. (Logistiikan maailma 2020.)

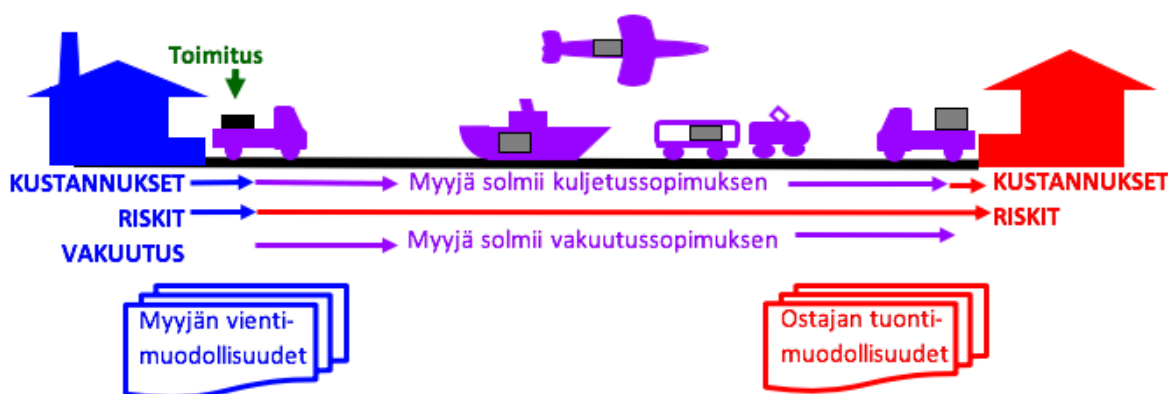
KUVIO 9. CPT-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

CPT-ehto edellyttää myyjän solmimaan sopimuksen nimeämensä kuljetusliikkeen kanssa ja maksamaan rahtikustannukset. Toimitus ja riskin siirtyminen tapahtuu silloin, kun myyjä luovuttaa tavaran rahdinkuljettajalle lähtöpaikalla sovittuna toimitusaikana (KUVIO 9). Myyjän tulee hoitaa vientimuodollisuudet ja ostajan tuontimuodollisuudet. Ostaja vastaanottaa tavaran sopimuksen aikaisemmin määrätyllä paikalla ja maksaa purkaukustannukset elleivät ne kuulu myyjän solmimaan sopimukseen rahdinkuljettajan kanssa. Myyjän velvollisuus on ilmoittaa ostajalle, milloin tavarat on toimitettu sekä antaa tiedot, jotka mahdollistavat toimituksen vastaanottamisen. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 37–45.)

6.4 CIP

CARRIAGE AND INSURANCE PAID TO – kuljetus ja vakuutus maksettuina

CIP-lauseke eroaa edellisestä CPT-lausekkeesta siten, että myyjä vakuuttaa toimitettavan tavaran kuljetusvahinkojen varalta. Toimitus tapahtuu, kun myyjä luovuttaa tavaran rahdinkuljettajalle (KUVIO 10). Vakuutuksesta huolimatta, itse riski siirtyy edelleen toimituksen yhteydessä ostajalle, ellei riskin siirtymisen paikkaa ole aiemmin täsmennetty kauppasopimuksessa. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 47.) Tämä tarkoittaa sitä, että mahdollisen vaurion tai tavaran tuhoutumisen sattuessa ostaja esittää korvausvaatimuksen myyjän nimeämälle vakuutusyhtiölle. Tähän ei kuitenkaan yleisesti kuulu riski tavaran toimituksen myöhästymisestä. Vakuutusyhtiö vuorostaan ilmoittaa vaatimuksen regressinä kuljetusliikkeelle. (Logistiikan maailma 2020.)

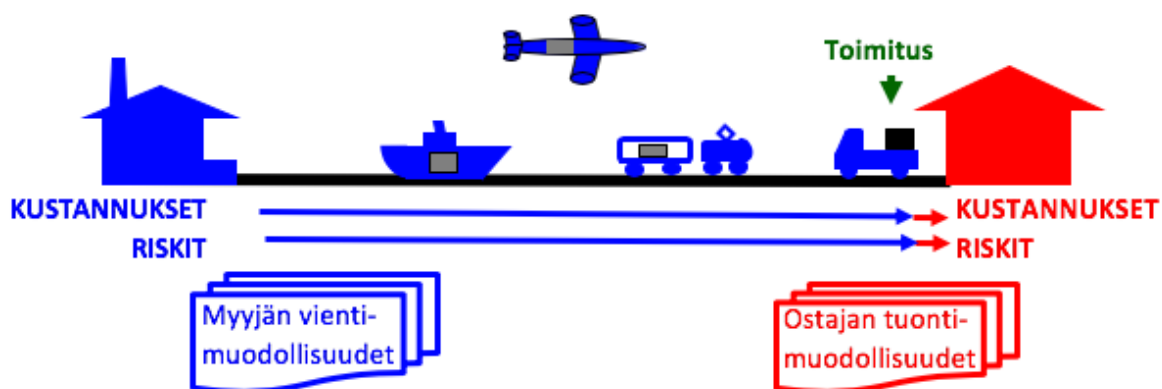
KUVIO 10. CIP-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

Elleivät osapuolet ole sopineet toisin, CIP-lausekkeessa myyjän on otettava vakuutus enimmäisehdoin, eli CIP-arvo (yleensä kauppalaskun summa) + 10 %. Vakuutuksen ottamisesta tulee antaa todiste ostajalle. Ostaja voi vaatia saatavilla olevaa lisävakuutusta omalla kustannuksellaan myyjän hankittavaksi. Tämän toimitusehdon käytössä tulee ottaa huomioon, ettei määrämaa välttämättä salli tuontitavaroiden vakuuttamista ulkomaalaisen yhtiön toimesta. Tällaisessa ongelmatilanteessa osapuolet voivat harkita CPT-lausekkeen käyttöä. (Logistiikan maailma 2020.)

6.5 DAP

DELIVERED AT PLACE – toimitettuna määräpaikalle

DAP-ehtoa käytetään kaikissa kuljetusmuodoissa ja erityisesti EU:n sisäiseen kauppaan, mutta se sopii myös EU:n ulkopuoliseen kauppaan. Ehto kuvaa kauppaa, jossa myyjä toimittaa tavarat yhdessä nimettyyn määräpaikkaan ostajalle. Toimitus tapahtuu ja riski siirtyy myyjältä ostajalle, kun tavarat ovat kuljetusvälineessä valmiina ostajan purettavaksi, vaikka myyjä maksaisikin purkauksen (KUVIO 11). Myyjän vastuulla on vientimuodollisuudet ja mahdolliset muodollisuudet läpikulkumaissa. Ostaja vastaa tuontimuodollisuuksista, johon EU:n sisäisessä kaupassa kuuluu myös arvonlisävero. (Logistiikan maailma 2020.)

KUVIO 11. DAP-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

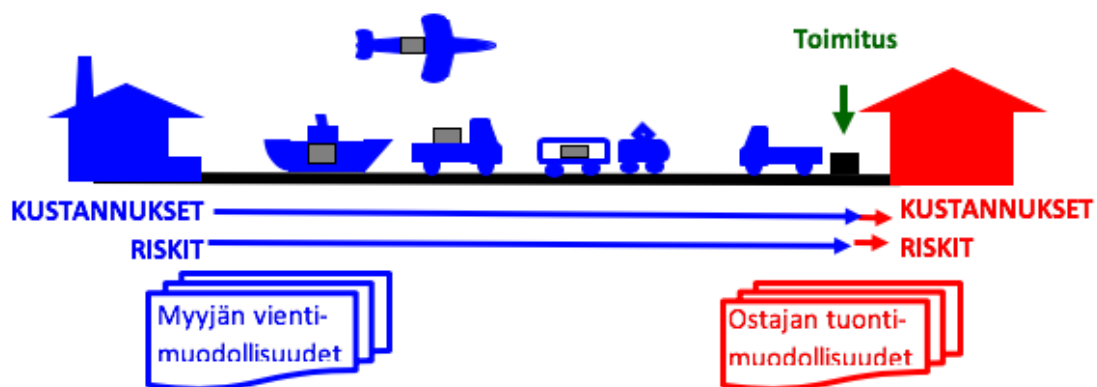
On tärkeää, että DAP-lauseketta käytettäessä osapuolet sopivat määräpaikasta ja kriittisen siirtymän kohdasta mahdollisimman selkeästi. Jos myyjä ei täytä sopimusehtoja määrättyyn paikkaan, hän on velvollinen korvaamaan vahingot ostajalle. Siten myyjä olisi vastuussa esimerkiksi ostajalle aiheutuvista ylimääräisistä rahtikustannuksista tavarantoimituksen uudelleenkuljetuksessa. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 59–67.)

6.6 DPU

DELIVERED AT PLACE UNLOADED – toimitettuna purettuna

DPU-ehto on samankaltainen, kuin DAP, mutta edellyttää myyjää purkamaan tavarat kuljetusvälineestä ostajan käytettäväksi nimetyllä määräpaikalla (KUVIO 12). Tämä on ainoa Incoterms -lauseke, joka velvoittaa myyjän purkamaan tavarantoimituksen. Riski siirtyy myyjältä

ostajalle vasta, kun tavara on asetettu määräpaikkaan, joka on tässä lausekkeessa myös toimituspaikka. Myyjän velvollisuus on maksaa rahti- ja purkaukuskustannukset sekä hoitaa vientimuodollisuudet. Ostajan hoidettavana on vain tuontimuodollisuudet. (Logistiikan maailma 2020.)

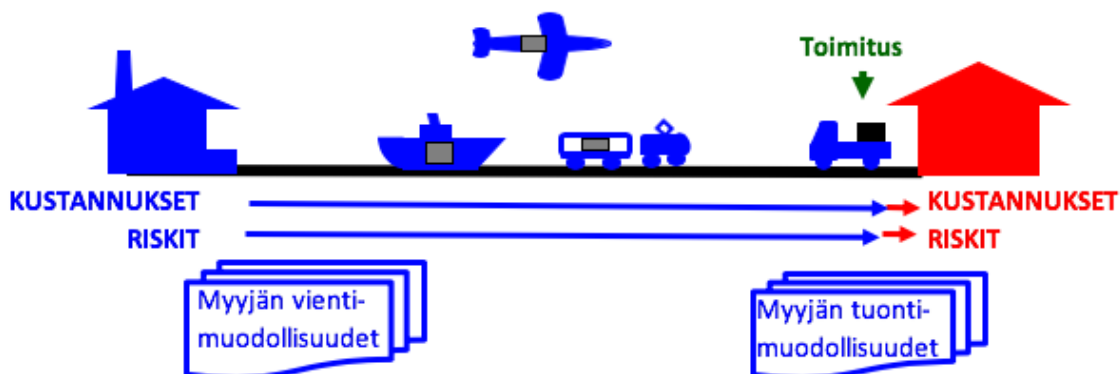

KUVIO 12. DPU-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

6.7 DDP

DELIVERED DUTY PAID – toimitettuna tullattuna

DDP-lauseke kuvastaa kauppatapaa, jossa myyjä huolehtii kaikista vienti- ja tuontimuodollisuuksista ja toimittaa tavarat ostajalle kuljetusvälineestä purettaviksi nimettyyn paikkaan (KUVIO 13). Muut nimetyt ehdot ovat samankaltaiset kuin lausekkeessa DAP. Käytettäessä DPP-ehtoa ostajan velvollisuudet ovat kuitenkin vähäisimmät. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 79–85.)

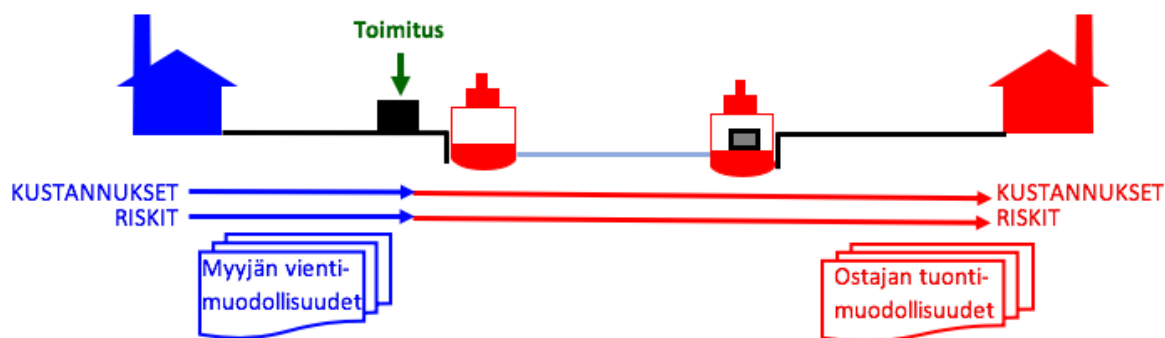
KUVIO 13. DDP-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

Myyjät velvollisuus on toimittaa tavarat vienti- ja tuontiselvitettyinä sekä verot, kuten VAT maksettuina. Jotta myyjän on mahdollista suorittaa tuontiselvitys, hänen tulee olla rekisteröitynyt kohdemaassa tai hänen tulee käyttää siellä rekisteröitynyttä edustajaa. Ostajan velvollisuus on tarvittaessa avustaa ja luovuttaa tarvittavaa tietoa myyjälle muodollisuuksien, kuten tuonnin turvallisuusselvitystä ja laivausta edeltävää tarkistusta varten. (Logistiikan maailma 2020.)

6.8 FAS

FREE ALONGSIDE SHIP – vapaasti aluksen sivulla

Tämä toimituslauseke sopii ainoastaan vesitiekuljetuksiin nimetystä satamasta satamaan. FAS-ehdossa myyjä toimittaa tavarat asettamalla sen ostajan nimeämän aluksen vierelle laiturille tai proomussa (KUVIO 14). Samalla riski tavarat vahingoittumisesta tai tuhoutumisesta siirtyy ostajalle. Tavarat laivaan lastaamisen hoitaa ostajan alihankkijana toimiva ahtaaja. Lauseketta käytettäessä osapuolten tulee ottaa huomioon, että laiturille toimitettaessa riski siirtyy myyjältä ostajalle vasta, kun lastattava alus on paikalla. Lauseke ei sovellu konttikuljetuksiin, jos kontit luovutetaan kuljettajalle konttiterminaliin, ennen kuin ne lastataan alukseen. (Logistiikan maailma 2020.)

KUVIO 14. FAS-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

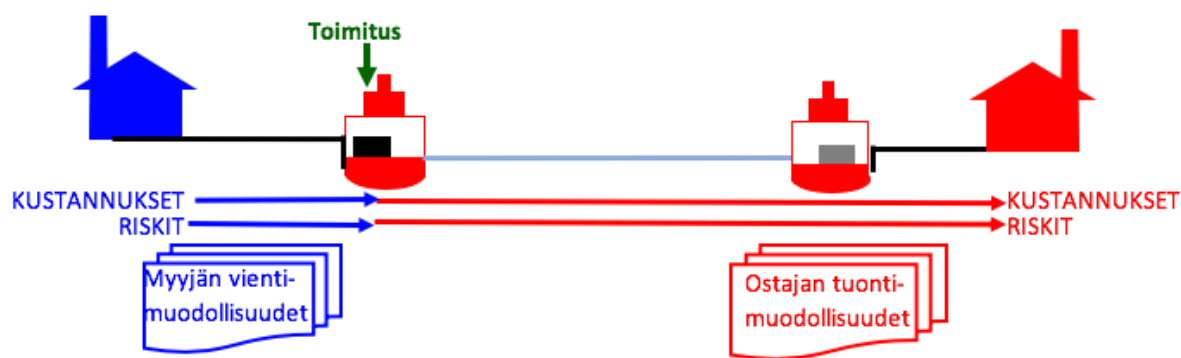
Vientimuodollisuudet ovat myyjän vastuulla ja kauttakulku- sekä tuontimuodollisuudet ovat ostajan vastuulla. Näyttönä tavaroiden toimituksesta aluksen viereen, rahdinkuljettaja luovuttaa myyjälle asiakirjan. FAS-lausekkeessa konossementti on enemmän kuin riittävä asiakirja, mutta huomioitavaa on, että riski on siirtynyt ostajalle jo On Board -merkintää aikaisemmin. Ostaja solmii tavaroiden kuljetussopimuksen määräpaikkaan omalla kustannuksellaan. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 89–97.)

6.9 FOB

FREE ON BOARD – vapaasti aluksessa

Tämä ehto eroaa FAS-lausekkeesta niin, että myyjä toimittaa tavarat satamaan ja lastaa ne ostajan nimeämään laivaan. Toimitus ja riskin siirtyminen tapahtuu, kun tavarat ovat nimetyssä aluksessa (KUVIO 15). FOB-lauseke ei siten myöskään sovellu konttikuljetuksiin tai muihin kuljetusmuotoihin, jossa tavara luovutetaan kuljettajalle ennen kuin ne ovat aluksessa. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 99–107.)

KUVIO 15. FOB-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

Myyjän on toimitettava ostajalle asianmukainen kuljetusasiakirja näyttönä tavaroiden toimittamisesta omalla kustannuksellaan. On Board -konossementti sopii FOB-toimitusehdon asiakirjaksi. (Logistiikan maailma 2020.)

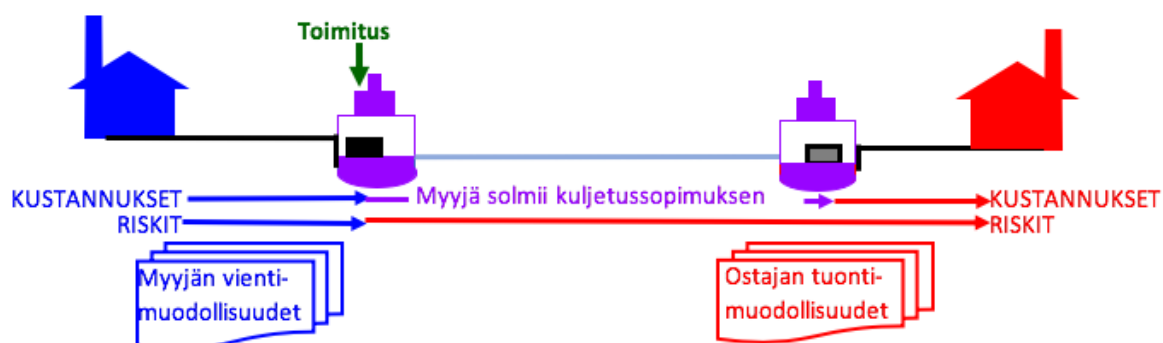
6.10 CFR

COST AND FREIGHT – kulut ja rahti maksettuina

Toimitusprosessi on samankaltainen, kuin FOB-ehdossa sillä erolla, että CFR-lausekkeessa myyjä solmii merikuljetussopimuksen ja maksaa rahdin sovittuun määräpaikkaan. Myyjän ja kuljettajan välisestä sopimuksesta huolimatta, riski siirtyy ostajalle laivauksen eli tässä tapauksessa myös toimituksen yhteydessä (KUVIO 16). (Logistiikan maailma 2020.)

Lausekkeen ehtojen mukaan, myyjä ei ole velvollinen ottamaan vakuutusta tai korvaamaan tavaroita toimitustapahtuman jälkeen. Tämä tarkoittaa sitä, että myyjä on täyttänyt velvollisuutensa riippumatta saapuvatko tavarat määräsatamaan ehjinä, oikeanmääräisinä

tai saapuvatko perille ollenkaan. Näin ollen vakuutuksen ottamista suositellaan itse ostajalle. (Kansainvälinen kauppakamari 2020, 109–117.)

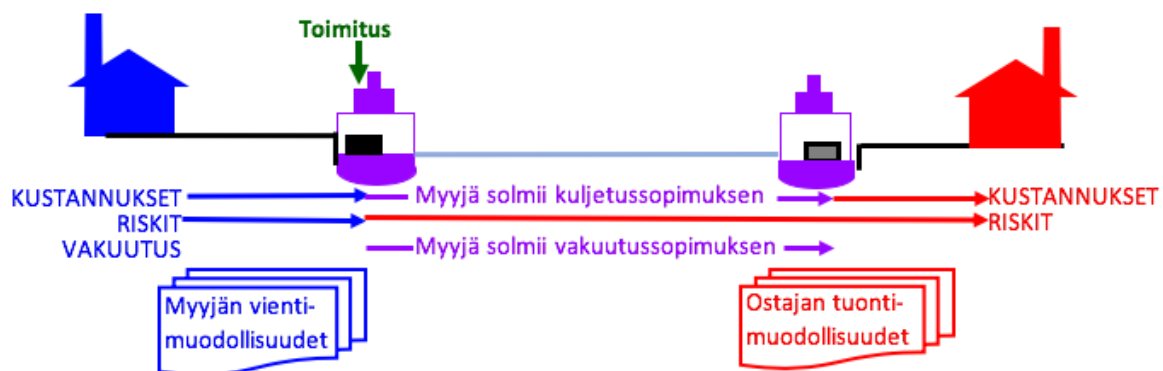
KUVIO 16. CFR-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

CFR-sopimus määrittelee aina purkaussataman, muttei välttämättä lähtösatamaa. Laitausataman tieto tarvitaan, jos ostaja haluaa ottaa tavaravakuutuksen tai varmistua rahdin hinnan kohtuullisuudesta. Osapuolia neuvotaan erittelemään tavarantoimituksen vastaanottoa mahdollisimman tarkasti purkaussatamassa, koska siihen päättyy myyjän maksuvelvollisuus siirtokustannuksista. Ellei purkaus kuulu myyjän ottamaan merikuljetussopimukseen, purkauksen kustannus kuuluu ostajalle. (Logistiikan maailma 2020.)

6.11 CIF

COST, INSURANCE AND FREIGHT – kulut, vakuutus ja rahti maksettuina

CIF-lausekkeessa toimitus myyjältä ostajalle on samankaltainen kuin edellisessä CFR-ehdossa. Eroavaisuutena on, että myyjä solmii kuljetussopimuksen lisäksi vakuutus sopimuksen, joka kattaa tavaroiden mahdollisen vahingoittumisen tai tuhoutumisen merikuljetuksen aikana lähtösatamasta määräsatamaan (KUVIO 17). Toimitusten myöhästyminen ei yleisesti kuulu vakuutusyhtiöiden tavaravakuutuksen piiriin. Myyjän tulee antaa näyttö vakuutuksen ottamisesta ostajalle. (Logistiikan maailma 2020.)

KUVIO 17. CIF-toimitusehto (Logistiikan maailma 2020)

Lausekkeessa käytettävän vakuutusarvon tulee olla tavaran sopimisarvo, eli CIF-arvo + 10 %. Vakuutus korvaa tavaran vahingoittumisen, tuhoutumisen ja yhteishaverin. Merialuksen asettaminen yhteishaveriin tarkoitetaan tilannetta, jossa alus ja tavara joutuvat merellä vaaraan ja pelastautumisen vuoksi tehdään uhraus. Tämä voi olla esimerkiksi lasin heittäminen laidan yli, jotta alus ei uppoaisi. (Logistiikan maailma 2020.)

7 TOIMITUSLAUSEKKEIDEN KÄYTTÖ VERSOWOOD-YHTIÖSSÄ

Opinnäytetyöprosessissa kartoitettiin toimituslausekkeiden nykyistä käytäntö- ja järjestelmätilannetta Versowood-yhtiössä. Toimitusehtokäytännöt tarkoittavat pääasiassa yhtiön henkilöstön suorittamia työtoimenpiteitä ja järjestelmän tilannekartoitus tarkoittaa järjestelmässä aktiivisena olevien toimituslausekkeiden mekaanista erittelemistä.

7.1 Selvitys nykyisistä toimitusehdoista

Versowoodilla on Meka-toiminnanohjausjärjestelmässään aktiivisena yhteensä 15 toimitusehtoa, jotka perustuvat vuoden 2010 Incoterms -kokoelmaan. Näistä ehdoista 10 ovat Kauppakamarin nimeämiä lausekkeitä ja 5 ovat nimettyjä lausekkeitä, joihin yhtiö on tehnyt omia lisäyksiä. Alla on listaus nykyisistä käytössä olevista ehdoista:

- **EXW** Ex Works
- **FCA** Free Carrier
- **CIP** Carriage and Insurance Paid to
- **DAP** Delivered At Place
- **DAT** Delivered At Terminal
- **DDP** Delivered Duty Paid
- **FAS** Free Alongside Ship
- **FOB** Free On Board
- **CFR** Cost and Freight
  - **CFR THC** Cost and Freight, Terminal Handling Charges
  - **CFR THC excl.** Cost and Freight, Terminal Handling Charges, excluded
- **CIF** Cost, Insurance and Freight
  - **CIF FOM** Cost, Insurance and Freight, Free on Motor
  - **CIF THC** Cost, Insurance and Freight, Terminal Handling Charges
  - **CIF THC excl.** Cost, Insurance and Freight, Terminal Handling Charges, excluded

Tämä tarkoittaa teoriassa, että yhtiöllä on käytössään vuoden 2020 nimettyjä Incoterms -lausekkeitä, lukuun ottamatta lausekkeitä CPT (Carriage Paid to) sekä DAT-lausekkeen korvaava DPU (Delivered at Place Unloaded). Yksi Versowoodin käyttämistä

Kauppakamarin julkaisemista toimituslausekkeista on siis nimikkeeltään vanhentunut. DAT-ehdon vastaavuus vuoden 2020 Incoterms -kokoelmassa on DPU.

THC, eli Terminal Handling Charges ovat vesitiekuljetuksissa käytettäviä kustannuksia, joita varustamot perivät tavaran laivaajalta ja/tai vastaanottajalta lastaus- sekä määränpääterminaalissa. Kustannusten suuruudet riippuvat täysin lähettäjä- sekä vastaanottajavaltioista ja käytettävistä satamayksiköistä. Myös varustamoiden välillä on hintaeroja. Näitä kuluja aiheuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi nosto laivaan ja laivasta pois sekä Arex, eli saapumisen ja poistumisen ilmoituspalvelut. Incoterms -lausekkeissa yleisintä on, että myyjä maksaa lastaustermiinalissa aiheutuvat kulut ja ostaja maksaa määränpääterminaalissa aiheutuvat kulut. Poikkeuksia ovat vesitiekuljetuksissa EXW, jossa ostaja maksaa molempien terminaalien kulut ja DDP, jossa myyjä maksaa molempien terminaalien kulut. Yhtiöllä ei kuitenkaan ole käytössä EXW-lauseketta edellä mainitulla kuljetusmuodolla. Versowoodilla toimituslausekkeeseen tehdään THC-lisäys, kun yhtiö maksaa myös määränpääsataman terminaalikustannukset. THC excl. (Terminal Handling Charges excluded) on tarkennus kustannusjaosta, jossa Versowood maksaa määränpään terminaalikulut lukuun ottamatta laivasta poisnostokustannusta.

FOM, eli Free on Motor, on vanhahtava rahtaustermi, jota on käytetty joissakin Versowoodin Britannian sekä Espanjan kaupoissa. Tämä tarkoittaa kulujen osalta sitä, että myyjä maksaa noston autoon määräsatomassa.

Edellä mainitut toimituslausekkeiden lisäykset ovat pääasiassa käytössä asiakkaiden toiveesta selkeyttämään vastuunjakoa.

7.2 Selvitys toimituslausekkeiden kustannuskomponenteista

Yhtiön käytössä olevat toimitusehdot ja niihin kohdistuvat kustannukset löytyvät Meka-järjestelmästä. Kustannusluettelossa on 18 eriteltyä kuluja. Sisällytetty kustannusrivi tulostuu järjestelmään luotaville myyntisopimuksille valitun toimituslausekkeen mukaan (TAU-LUKKO 1) ja näihin voidaan kirjata rahti- sekä huolintakustannuksia. Järjestelmän nykyiset kustannukset ovat:

- Ahtaus
- Asennuskulut
- Baf-hinta
- Kotimaan huolinta
- Kotimaan kuljetus

- Kotimaan kuljetuksen vakuutus
- Kuljetus määräpaikkaan
- Lastaus sahalla
- Lastaus siirtorekkaan
- Merirahti
- Nosto rekasta
- Purku ja varastointi
- Purku kohdemaan purkupaikassa
- Rahtivakuutus
- Satamamaksut kohdema
- Satamamaksut kotimaa
- Toimitus loppukäyttäjälle
- Vientihuolinta

TAULUKKO 1. CIP-ehdon kustannukset (MekaERP 2020)

Toimitusehdot		Toimituskustannukset
Toimitusehtoon sisältyvät toimituskustannukset		
	Toimituskustannus	Sisältyy
	Ahtaus/stevedoring	☒
→	Asennuskulut (nostot, mater., as.työ)	☐
	Baf-hinta	☐
	Kotimaan huolinta/Forwarding in Finland	☒
	Kotimaan kuljetus/Domestic transport	☒
	Kotimaankuljetuksen vakuutus	☐
	Kuljetus määräpaikkaan/Transport to dest	☒
	Lastaus sahalla/Loading at sawmill	☐
	Lastaus siirtorekkaan	☐
	Merirahti/Seafreight	☒
	Nosto rekasta	☐
	Purku ja varastointi/Unloading & storage	☐
	Purku kohdemaan purkupaikassa	☐
	Rahtivakuutus/Insurance	☒
	Satamamaksut kohdema/Port charg in dest	☐
	Satamamaksut kotimaa/Port charg Finland	☒
	Toimitus loppukäyttäjälle	☐
	Vientihuolinta/Forwarding in destination	☐

Artikloissa on määritelty Incoterms -lausekkeisiin liitetyt kustannukset sekä maksuvelvollisuuden jakautuminen. Kustannus- ja vastuunjaosta on tehty ja julkaistu useita opastavia taulukoita (TAULUKKO 2).

TAULUKKO 2. Incoterms toimituskustannukset (Oceanair 2020)

INCOTERMS 2020

Responsibility Matrix for Contract of Sale

INCOTERMS 2020	FREIGHT COLLECT TERMS					FREIGHT PREPAID TERMS						
	EXW Ex-Works	FCA Free Carrier (Warehouse)	FCA Free Carrier (Port/Airport)	FAS Free Alongside Ship	FOB Freight on Board	CFR Cost & Freight	CIF Cost Insurance & Freight	CPT Carriage Paid To	CIP Carriage & Insurance Paid	DPU Delivered at Place Unloaded	DAP Delivered at Place	DDP Delivered Duty Paid
Mode of Transport	Any Mode	Any Mode	Any Mode	Ocean Only	Ocean Only	Ocean Only	Ocean Only	Any Mode	Any Mode	Any Mode	Any Mode	Any Mode
Obligations and Charges												
Export Packaging	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Export Formalities	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Loading at Point of Origin	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Origin Inland Freight	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Origin Port charges	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Forwarder Fees	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Ocean / Air Freight	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller	Seller
Destination Port Charges	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller	Seller	Seller
Customs Clearance	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller
Import Duties & Taxes	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller
Delivery Charges to Final Destination	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Buyer	Seller	Seller

Tätä opinnäytetyötä varten Meka-järjestelmästä poimittiin käytössä olevat toimituslausekkeet sekä niihin liitetyt kustannukset. Poimittu data taulukoitiin (TAULUKKO 3) itsenäistä tutkimusta varten, minkä tuloksista seurasi yhtiön sisäisiä keskusteluja. Taulukon pystyvisarakkeissa ovat eriteltyinä toimitusehdot ja vaakariveillä kustannukset. Toimituslausekkeille merkityt kustannukset ovat siis järjestelmän nykyhetkinen tilanne. Tämä taulukko löytyy opinnäytetyön liitteistä parempaa tarkastelua varten (LIITE 1).

TAULUKKO 3. MekaERP nykytilanne

	CFR	CFR THC	CFR THC excl.	CIF	CIF FOM	CIF THC	CIF THC excl.	CIP	DAP	DAT	DDP	EXW	FAS	FCA	FOB
Ahtaus/ Stevedoring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x
Asennuskulut															
Baf-hinta															
Kotimaan huolinta/ Forwarding in Finland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Kotimaan kuljetus/ Domestic transport	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Kotimaan kuljetuksen vakuutus															
Kuljetus määräpaikkaan/ Transport to dest	x	x	x	x	x	x	x	x	x						
Lastaus sahalla/ Loading at sawmill															
Lastaus siirtorekkaan		x			x				x						
Merirahti/ Sea freight	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Nosto rekasta		x				x	x								
Purku ja varastointi/ Unloading & storage					x	x	x		x						
Purku kohdemaan purkupaikassa										x					
Rahtivakuutus/ Insurance				x	x	x	x	x	x		x				
Satamamaksut kohdemaan/Port charge in dest		x		x		x			x	x	x				x
Satamamaksut kotimaan/ Port charge in Finland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Toimitus loppukäyttäjälle									x						
Vientihuolinta/ Forwarding in destination		x				x	x		x	x	x				x

Keskustelu järjestettiin kahdella eri kokoonpanolla, vientiasistenttiryhmän kanssa sekä myyntipuolen johtohenkilöiden kanssa, johon kuului myyntijohtaja, tuoteryhmäjohtaja sekä logistiikkapäällikkö. Keskustelun pohjana toimi laadittu lista kysymyksistä ja läpikäytävistä asioista. Niiden avulla kartoitettiin toimitusehtojen nykyistä tilannetta ja verrattiin vuoden 2020 ehtosisältöön. Mahdollisten muutosten tarpeellisuutta pohdittiin myyntiosaston ja myynninassistenttien näkökulmasta, koska nämä osastot kuuluvat toimitusehtoja ja -kustannuksia käsittelevään myyntiprosessivaiheeseen. Tämän pohjalta on tehty kehitysehdotuksia, jotka ovat eritelty tässä opinnäytetyössä myöhemmin.

7.3 Toimituskustannusten vaikutukset

Myyjät luovat kauppasopimuksen Meka-järjestelmässä. Asiakkaan kanssa sovittu toimituslauseke syötetään sopimukselle ja tämä määrittää tulostuvat kustannusrivit rahtitietoihin. Myyjät syöttävät yrityksen rahtihintataulukosta lasketun keskiarvohinnan per kuutio sopimukselle. Tämä hinta on siis arvio rahdista ja huolintakuluista, koska myyjät eivät vielä tiedä tavarantoimituksen toteutunutta aktuaalikuutiomäärää eivätkä käytettävää varustamo- tai kuljetusliikettä.

TAULUKKO 4. MekaERP toimituskustannukset

Kustannushinnoittelu						
<input type="button" value="Hae rahdit"/> <input type="button" value="Rahtihinnasto..."/>						
	Toimitus- kustannus	Valuutta	Kurssi	Laske arvo %:na	Kokonais- kustannus	Lastausmääräys
✓	Merirahti	USD	1,185600000			
✓	Kotimaan kuljetus	EUR	1			
✓	Kotimaan huolinta	EUR	1			
	Satamamaksut kohdemaassa	EUR	1			

Prosessin seuraavassa vaiheessa assistentit varaavat kuljetuksen kauppatavaralle, mikä on sopimuksesta riippuen Versowood yhtiöllä pääasiassa traileri- tai merikuljetus. Valtaosassa vientikaupan toimituksissa lähetys hoitaa traileritilaukset. Määränpää- ja aikataulutiedoilla valikoidaan kustannustehokkaasti varustamo tai kuljetusliike rahtihintasopimustaulukon avulla, joita löytyy konttikuljetuksille ja trailereille omansa. Valintaan vaikuttaa toimittava tehdasyksikkö, toimitettavan tavaran määrä sekä määränpää. Meritiekuljetusprosessin laskutusvaiheessa assistentit lisäävät hinnat *Kokonaiskustannus*-sarakeeseen rahtiriveille *merirahti*, *kotimaan kuljetus* sekä *kotimaan huolinta* rahtihintataulukosta valitun varustamon ja/tai kuljetusliikkeen mukaan. Vastaavasti traileritoimituksissa tämä tieto syötetään *Kuljetus määräpaikkaan* riville. Tämä on toteutuva tai hyvin lähelle toteutuva toimituskustannus ja se muuntaa myös myyjän syöttämän kauppatavaran toimituskustannuksen per kuutio lähemmäksi todellista hintaa.

Myyjä syöttää hinta-arviotiedot myyntisopimukselle ja sen avulla suunnitellaan ja annetaan arvio tulevista kustannuksista kvartaaleittain. Kokonaiskustannusarvoja käytetään osana yhtiön sisäistä kulutarkastelua. Arvio sekä toteutuneet arvot ovat osa yhtiötason kuukausittaista raporttia. Versowoodilla suoritetaan vuositilinpäätös ja välitilinpäätös kolme kertaa vuodessa.

8 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Tässä kappaleessa läpi käytävien toimenpide-ehdotuksien lähteinä on toiminut oma työkokemukseni myyntiassistenttina, itsenäiset tutkimukset Meka-järjestelmässä ja tämän opinnäytetyön teoriaosuus, sisäiset keskustelut muiden myyntiassistenttien kanssa sekä myynnin johdon kanssa. Toimenpide-ehdotukset itsessään ovat minun omia mielipiteitäni.

8.1 Henkilöstön ohjeistaminen

Aloitusaskel kohti toimivaa ja tehokasta myyntiprosessia on henkilöstön kouluttaminen. On hyvä pitää huolta, että myyntihenkilöstö (myyjät ja myyntiassistentit) olisi tietoinen toimitusehdoista ja niihin liitetystä toiminnoista yhteisymmärryksellä. On tärkeää, että tiedetään mitä tehdään ja miksi. Näin myös muut mahdolliset virheet tai kehityskohdat tulisivat paremmin ilmi osaamisen ja kriittisen ajattelun myötä. Yhtiön sisäisten keskustelujen aikana kävi ilmi näissä pykälissä olevan joitakin puutteita.

Kaikille myyjille ei välttämättä ole selvää, mitä toimitusehtoa tulisi tarjota asiakkaalle tai mistä olisi hyvä neuvotella. Myös kauppasopimuksille eriteltävän tavaran rahdin keskiarvohinnan per kuutiometri suuruudessa on erilaisia toimintatapoja, joita tulisi yhtenäistää. Tavoitteena olisi, että myyjät tietävät mistä ja miten mahdollisimman tarkat keskiarvohinnat saadaan. Henkilöstöllä on käytössä Excel-laskureita, jolla keskiarvohinnan voi laskea, mutta keskustelujen perusteella laskurin käytössä on parantamisen varaa tarkkuuden parantamiseksi. Merikuljetuksissa keskiarvohintaan vaikuttaa toimittava tehdasyksikkö, toimituksen lähtösatama, määränpää, konttien määrä sekä tavaran kuutiomäärä per kontti. Laskuri laskee keskiarvon varustamoiden tarjoushinnoista edellä mainittujen muuttujien perusteella. Trailerikuljetuksiin on vastaavanlainen laskuri, jossa muuttujina on Versowoodin toimipiste sekä toimituksen määräpaikka. Jos keskiarvohintaa rahdille ei lasketa, vaan valitaan aina halvin varustamo ja/tai kuljetusliike, tilauskannan nettohinta näkyy liian optimistisena.

Myyntiassistenttien keskuudessa on ollut jonkin verran epäselvyyttä, missä kaikissa tapauksissa ja missä vaiheessa arvot rahdille ja huolinnalle tulisi syöttää. Näihin liittyviä halettuja toimintamalleja tulisi ohjeistaa henkilöstölle ottaen huomioon erilaiset markkinaprosessit. Assistenttiryhmän kesken käydyssä keskustelussa kävi ilmi, että Meka-järjestelmästä on aiemmin tullut vastaan laskuja ilman merkittyjä rahtikustannuksia. Joitakin eroavaisuuksia huomattiin myös laskutuksen toimintajärjestyksessä. Toimintamalleja yhtenäistämällä pystyttäisiin entisestään tarkentamaan yhtiön sisäistä raportointia.

Opinnäytetyöprosessin aikana tuli ilmi, että henkilöstön kesken muiden myyntiosastojen työtehtävät koetaan jokseenkin tuntemattomiksi, mikä heikentää ymmärrystä, miten omat työtehtävät vaikuttavat myyntiprosessin seuraavien työntekijöiden tehtäviin. Epäselvyyksiä on myös siinä, mitä konkreettisia työtehtäviä muille kuuluu. Tällaiset puutteet aiheuttavat helposti kommunikaatio-ongelmia eri osastojen kesken, jos kokonaisuudet ovat tuntemattomia. Sujuvan prosessin kannalta olisi tärkeää, että tiedettäisiin ainakin, mikä annettava informaatio omassa työtehtävässä on välttämätöntä, tärkeää tai helpottavaa seuraavien vaiheiden henkilöstölle. Versowoodilla on saatavilla ohjeistavia prosessikaavioita, mutta ihanteellinen tilanne olisi, että henkilöstö näkisi koko prosessikierron käytännössä läpi. Virheitä työtehtävissä tulisi pyrkiä mahdollisuuksien mukaan välttämään, koska huonossa tapauksessa virhe saattaa portaittain muuttaa koko myyntiprosessin sekä tavaran toimituksen ja niiden korjaaminen vie aikaa.

8.2 Toimitusehtojen päivitys

Incoterms 2010 -lausekkeet olisi hyvä päivittää Incoterms 2020 -ehtoihin, koska uusimmat lausekkeet ovat yleisimmin käytössä kauppasopimuksissa. Tämän päivityksen puute on tuottanut ongelmia muun muassa remburssikaupoissa, koska joidenkin remburssien ehdossa on vaadittu vuoden 2020 Incoterms -lauseketta, jota Meka-järjestelmä ei pysty tarjoamaan. Lausekkeiden päivittäminen toiminnanohjausjärjestelmään tarkoittaa käytännössä Meka-järjestelmän nimikkeiden päivittämistä ja muutoksien tiedottamista myyntihenkilöstölle. DAT-lauseke tulisi nimetä uudelleen DPU-lausekkeeksi. CIF FOM-ehto ei ole virallinen Incoterms -lauseke ja tämän vuoksi siihen liittyvien riskien takia, ehdosta olisi hyvä luopua. Ehto on mahdollista korvata voimassa olevalla Incoterms 2020 -lausekkeella CIF ja lisäyksellä Loaded on Truck. Tämä on käytetympi ja turvallisempi toimituslauseke. Yhtiöllä ei ole ollut käytössä toimituslauseketta CPT. Ehtoja päivittäessä järjestelmään, olisi hyvä miettiä samalla tämän lausekkeen tarpeellisuutta. Alla on listattu ehdotelma käytettävistä toimituslausekkeista, joita on yhteensä 16 kappaletta:

- **EXW** Ex Works
- **FCA** Free Carrier
- **CIP** Carriage and Insurance Paid to
- **DAP** Delivered At Place
- **DPU** Delivered at Place Unloaded
- **DDP** Delivered Duty Paid
- **FAS** Free Alongside Ship

- **FOB** Free On Board
- **CFR** Cost and Freight
  - **CFR THC** Cost and Freight, Terminal Handling Charges
  - **CFR THC excl.** Cost and Freight, Terminal Handling Charges, excluded
- **CIF** Cost, Insurance and Freight
  - **CIF LOT** Cost, Insurance and Freight, Loaded on Truck
  - **CIF THC** Cost, Insurance and Freight, Terminal Handling Charges
  - **CIF THC excl.** Cost, Insurance and Freight, Terminal Handling Charges, excluded
- **(CPT Carriage Paid To)**

Näiden päivityksien myötä olisi tärkeä huomioida, että kopioimalla vanhan sopimuksen uuden sopimuksen pohjaksi, toimituslauseke ja sen versio eivät muutu. Sopimus tulisi siis tehdä alusta asti uudelleen tai sitten valita manuaalisesti päivitetty toimitusehto.

8.3 Kustannusten päivitys

Meka:n nykyisistä toimituskustannustiedoista (TAULUKKO 3) huomaa, että järjestelmässä on paljon tarpeetonta ja vanhentunutta tietoa. Kustannusnimikkeitä on useita ja Verso-woodin sisäisissä keskusteluissa tuli ilmi, ettei kaikkien rivien alkuperää tai tarkoitusta tiedetä. Osa nimikkeistä ovat hyvin tulkinnanvaraisia tai epäselviä ja yhdelle kustannukselle saattaa olla kaksi eri nimeä. Nämä olisi hyvä päivittää niin, että vain yhtiön tarpeita palvelevat kustannusrivit olisivat käytössä selkeästi nimettyinä. Myynnin johtoryhmän ja logistiikkapäällikön kanssa käydyssä keskustelussa tutkimme, kuinka aktiivisia eri kustannusrivit ovat olleet viimeisien vuosien aikana. Huomattiin, että 18 kustannusrivistä pääasiassa vain kuudelle oli syötetty arvoja. Nämä rivit ovat *Ahtaus, Kotimaan huolinta, Kotimaan kuljetus, Kuljetus määräpaikkaan, Merirahti ja Toimitus loppukäyttäjälle*. Edellä mainittujen kustannusten ulkopuolelle jäävät kulut ovat käyttämättömiä erilaisista syistä. Nämä ovat lähinnä jäänteitä yhtiön vanhoista toimintatavoista tai kattavampien kustannusten erittelyjä, esimerkiksi *Satamamaksut kotimaa* sisältyy huolintaan kotimaassa. Näistä kustannuksista useimmat henkilöstön työn ja järjestelmän kannalta ovat tarpeettomia, koska laskulla enimmillään vain kolmelle tai neljälle riville syötetään arvo, mitkä ovat käyty tässä työssä aiemmin läpi. Toimenpide-ehdotus kustannusriveistä ovat:

- Ahtaus
- Huolinta

- Kotimaan kuljetus
- Kuljetus määräpaikkaan
- Merirahti

Ahtaus-kustannuksen erittelyä tarvitaan suhteellisen harvoin, mutta sitä käytetään break bulk -kuljetuksissa, eli toimituksissa, joissa tavara lastataan laivaan ilman konttia. *Kotimaan huolinta* olisi hyvä nimetä uudelleen *Huolinta*-kustannukseksi, koska itse huolintakuluja eikä mahdollisia määränpään huolintakuluja eritellä järjestelmässä. *Kotimaan kuljetus*-kustannusriviä tarvitaan pääsääntöisesti kauppatavaran satamavetoihin merikuljetusta varten. *Kuljetus määräpaikkaan* on käytössä kotimaan myynnin toimituksissa sekä esimerkiksi trailerikuljetuksissa Euroopan alueelle. *Merirahdin* hinta merkitään konttikuljetuksille. Taulukosta (TAULUKKO 5) näkee päivitetyn version siitä, mitkä kustannukset kuuluvat millekin toimitusehdolle. Taulukko löytyy opinnäytetyön liitteistä (LIITE 2).

TAULUKKO 5. MekaERP toimenpide-ehdotus

	CFR	CFR THC	CFR THC excl.	CIF	CIF LOT	CIF THC	CIF THC excl.	CIP	DAP	DDP	EXW	FAS	FCA	FOB	CPT	DPU
Ahtaus/ Stevedoring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x
Huolinta / Forwarding	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kotimaan kuljetus/ Domestic transport	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kuljetus määräpaikkaan/ Transport to destination									x	x						
Merirahti/ Sea freight	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x

9 YHTEENVETO

Opinnäytetyön toimeksiannon tarkoituksena oli tutkia ja eritellä Versowood yhtiön käytössä olevia toimitusehtoja. Nykyisellään yhtiöllä on ERP-järjestelmässään käytössä Incoterms 2010 ja oman arvoketjun mukaisia käytäntöjä kustannuksista. Tutkimuksella pyrittiin ohjaamaan näitä toimitusehtoja ja kustannuskomponentteja ajankohtaisiksi ja resurssivii-saampaan suuntaan. Versowoodin ERP-järjestelmästä poimittuja toimituslausekkeita ja -kustannuksia verrattiin Kauppakamarin julkaisemiin vuoden 2020 Incoterms -ehtoihin sekä käytiin Versowoodin sisäisiä keskusteluita, joissa kartoitettiin tavoiteltavan toimintamallin suuntaa. Pystyttiin toteamaan, että yhtiössä molemmat tutkimuksen kohteet kaipaavat päivittämistä, niin järjestelmätasolla, kuin käytännössä. Näihin liittyvistä kehitystoimenpiteistä laadittiin ehdotelma.

Toimenpide-ehdotelmassa järjestelmätason kehityskohtia ovat käytettävät toimitusehdot, toimitusehtojen nimikkeet järjestelmässä sekä tulosteilla, toimituskustannuslistan supistaminen ja henkilöstön ohjeistaminen. Toimitusehtojen ja nimikkeiden päivitysmuutoksilla saataisiin yhtiön toiminta ajankohtaisemmaksi ja suoremaksi. Tätä myötä myös asiakas-palvelu ja dokumentointi olisi selkeämpää ja sujuvampaa. Toimituskustannuslistalle jätettäisiin vain yhtiön tarpeita palvelevat rivit. Tällä kustannuserittelyiden supistamisella voitaisiin todennäköisesti välttää tehokkaammin virheitä ja virhelyöntejä järjestelmässä sekä selkeyttää raportointia. Myyntihenkilökunnan toimintatavoista löytyi joitakin eroavaisuuksia ja joidenkin työtehtävien sisällöstä tai syy-seuraussuhteesta oltiin epävarmoja. Yhtiön käyttämiin toimitusehtoihin ja -kustannuksiin liittyviä työtehtäviä olisi siis tärkeä ohjeistaa ja yhtenäistää. Ohjeistus olisi hyvä antaa täsmällisemmin työntekijän omista työtehtävistä, mutta myös yleisemmällä tasolla koko toimitusehtoja käsittelevästä prosessista. Näiden toimenpiteiden avulla olisi mahdollista parantaa ja helpottaa eri myyntiryhmien välistä kommunikointia ja minimoida väärinymmärryksiä sekä toiminnallisia virheitä.

Versowoodin on mahdollista kehittää toimitusehtoihin ja -kustannuksiin liittyviä käytäntöjä ja kehitysten myötä toimia kustannustehokkaammin. Toimintaa päivittämällä ja yhtenäistämällä yhtiön myyntiprosessia voidaan sujuvoittaa. Selkeät työohjeet ja ERP-järjestelmän otsikot nopeuttavat työtehtävien kulkua eli tehostavat työajankäyttöä. Kaupankäynnissä toimitusehtokäytäntöihin liittyy usein ulkopuolisia yrityksiä ja tämän takia prosessissa tapahtuneiden virheiden korjaamiset vaativat usein myös kustannuksia.

Muutosvastaisuus voi olla ehdotelman mahdollisten lopputulosten tiellä, koska totuttuja toimintatapoja on yleisesti vaikeaa muuttaa. Tämän opinnäytetyön erittelemät kehitystoimenpiteet vaativat mekaanisen työn lisäksi yhtiön henkilöstöltä uusien käytäntöjen oppimista sekä sopeutumista.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Kansainvälinen kauppakamari (International Chamber of Commerce). 2019. Incoterms 2020. Pariisi: ICC Services.

Varis, R. 2017. Sahateollisuus. Jyväskylä: Kirjakaari Oy.

Elektroniset lähteet

Versowood Oy. 2020. [viitattu 12.4.2020] Saatavissa: <https://www.versowood.fi/fi>

Versowood Oy. 2019. Versio-lehti 2/2019. [viitattu 12.4.2020] Saatavissa: <https://online.flowpaper.com/789c0735/Versio22019/>

Primeiro Negócio. 2020. [viitattu 10.9.2020] Saatavissa: <https://www.primeironegocio.com/empreendedorismo/sistema-erp/>

ICC. 2020. About us. [viitattu 20.8.2020] Saatavissa: <https://iccwbo.org/about-us/>

Logistiikan maailma. 2020. Sopimukset. [viitattu 28.10.2020] Saatavissa: <https://www.logistiikanmaailma.fi/sopimukset/>

Oceanair. 2020. Incoterms 2020. [viitattu 5.10.2020] Saatavissa: <https://oceanair.net/resources/incoterms-2020/>

Suulliset lähteet

Vientiassistentit. 2020. Versowood Oy. Haastattelu syksyn 2020 aikana.

Myyntijohtaja, Tuoteryhmäjohtaja, Logistiikkapäällikkö. 2020. Versowood Oy. Haastattelut syksyn 2020 aikana.

LIITTEET

LIITE 1. MekaERP nykyinen tilanne

	CFR	CFR THC	CFR THC excl.	CIF	CIF FOM	CIF THC	CIF THC excl.	CIP	DAP	DAT	DDP	EXW	FAS	FCA	FOB
Ahtaus/ Stevedoring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x
Asennuskulut															
Baf-hinta															
Kotimaan huolinta/ Forwarding in Finland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Kotimaan kuljetus/ Domestic transport	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Kotimaan kuljetuksen vakuutus															
Kuljetus määräpaikkaan/ Transport to dest	x	x	x	x	x	x	x	x	x						
Lastaus sahalla/ Loading at sawmill															
Lastaus siirtorekkaan		x			x				x						
Merirahdi/ Sea freight	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				
Nosto rekasta		x				x									
Purku ja varastointi/ Unloading & storage					x	x	x		x						
Purku kohtemaan purkupaikassa										x					
Rahtivakuutus/ Insurance				x	x	x		x	x		x				
Satamamaksut kohdemaan/Port charge in dest		x		x		x			x	x	x				x
Satamamaksut kotimaan/ Port charge in Finland	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
Toimitus loppukäyttäjälle									x						
Vientihuolinta/ Forwarding in destination		x				x			x	x	x				x

LIITE 2. MekaERP toimenpide-ehdotus

	CFR	CFR THC	CFR THC excl.	CIF	CIF LOT	CIF THC	CIF THC excl.	CIP	DAP	DDP	EXW	FAS	FCA	FOB	CPT	DPU
Ahtaus/ Stevedoring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				x	x	x
Huolinta / Forwarding	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kotimaan kuljetus/ Domestic transport	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kuljetus määräpaikkaan/ Transport to destination									x	x						
Merirahdi/ Sea freight	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					x	x